

Досвід роботи показує, що для гарного засвоєння граматичного матеріалу, тобто для того, щоб студент міг правильно розпізнати і перекласти те чи інше граматичне явище, недостатньо перекласти велику кількість речень на правило, що відпрацьовується. Студент, знаючи, яке явище тренується, після перекладу деякої кількості прикладів працює вже напівмеханічно, не думаючи, чому в даному конкретному випадку вживається той чи інший час.

На першому етапі велика кількість прикладів на дане граматичне явище є виправданою, але коли викладач упевнився, що студент не робить помилок в утворенні даного часу, треба переходити до другого етапу.

На цьому етапі бажано давати такі вправи, які б забезпечували творчу увагу і зацікавленість студента протягом всієї вправи, тобто виключили б вірогідність напівмеханічного її виконання.

На третьому етапі слід створити таку систему вправ, яка б давала б можливість студенту диференційовано підходити до двох граматичних явищ, зовнішнє схожих за формою, але зовсім різних за своїм значенням. До таких граматичних явищ можна віднести Past Indefinite і Past Participle правильних дієслів. Наприклад, Jane devoted much time to studying grammar (devoted — Past Indefinite). Jane was devoted to her brother (devoted — Past Participle).

Звичайно, вивчення граматики — річ складна і копітка, яка вимагає великих затрат часу як викладача, так і студента. На нашу думку, якщо студент гарно засвоїв систему вживання часів, а потім з допомогою викладача закріпив отримані знання на десятках прикладів, можна стверджувати, що мета досягнута. Але в наших умовах на це потрібний майже цілий навчальний рік.

*О. Я. Зирянов, канд. філос. наук, старш. викл.,
кафедра філософії*

ДЕЯКІ ДОПОМІЖНІ МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА (ІРС)

Трансформація навчання, яка останнім часом відбувається у вітчизняних навчальних закладах, потребує напруженої діяльності всього професорсько-викладацького складу, формування но-

вих вимог до студентів. В останні роки знайшли своє рішення багато проблем, інші знаходяться у стадії рішення, деякі тільки усвідомлюються, а серед них велику актуальність має проблема відповідності можливостей самої студентської молоді до вимог Болонського процесу.

Перед кожним викладачем стоїть важливе завдання — зорієнтувати студентів на відповідний режим навчання, привчити їх до самостійної роботи, до розуміння особистої відповідальності за результати свого навчання. Студент повинен бути не споживачем викладацької професійної ерудиції, а активним добувачем знань у відповідності з навчальними програмами. Для цього треба озброїти студентів певними механізмами ефективного оволодіння та засвоєння запропонованої їм інформації, яка мусить стати їхнім знанням.

У якості одного з допоміжних методів активізації ІРС може бути розглянута оригінальна система самоорганізації, яка сприяє розвитку вольових якостей особистості впродовж виконання студентських обов'язків.

Заснована на подоланні різноманітних труднощів, яких достатньо у студентському житті, система впорядковує їх, забезпечує створення певної їх ієрархії та бере на себе функцію своєрідного тренажеру, забезпечує її послідовників відповідною методикою розвитку деяких якостей, у першу чергу вольових, здійснює контроль за дозуванням навантажень. При цьому система в жодному разі не позбавляє студента самостійності, а навпаки — стимулює її, змушуючи проявляти активність.

Система має великий діапазон можливостей, а людина, що живе по її рекомендаціях, має необмежену свободу вибору тих дій, які можуть бути взяті з її допомогою під діючий контроль. Послідовник системи може вдосконалюватися у будь-якому вибраному їм напрямку.

Система дуже гнучка. На початку потрібні лише мінімальні зусилля для того, щоб виконувати її рекомендації. Надалі система сама підкаже, коли треба її ускладнювати, аж до досить трудомістких модифікацій. Ритм і темп такого ускладнення, так саме як і спрощення, якщо виникає така потреба, залежать тільки від людини, без сумніву, здатної чути й розуміти своєчасні підказки, що виходять від системи.

Система не тільки тренує й розвиває волю, беручи цей процес під контроль, але й дозволяє вимірювати волю, надаючи для цього комплекс спеціальних показників. Ця унікальна її особливість

уможливило зрівняння своїх дійсних результатів з минулими досягненнями й планувати майбутнє.

Система не є догмою, маючи великі модифікаційні можливості. Опанувавши її основними принципами, людина може творчо підробити, трансформувати її в найбільш зручний для себе варіант.

Система привчає дорожити кожною хвилиною особистого часу й виявляє значні його резерви, сприяючи розвитку здібності керувати власним часом.

Система захоплює. Той, що дотримується її рекомендацій, вступає нібито у своєрідну гру, у змагання із самим собою, маючи досить великі шанси на перемогу. Не бійтеся перемогти себе. Переможців не судять. Система поступово стає способом життя й організована так чином, що до неї хочеться повернутися навіть після тривалих перерв, які не можуть похитнути впевненості у її доцільності, якщо така у людини сформувалася.

Здається, що найбільш доцільним є факультативне ознайомлення студентів з цією системою на 1 курсі чи навіть на підготовчих курсах.

*І. П. Зубко, старш. викл.,
кафедра вищої математики КЕІ КНЕУ*

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Не дивлячись на те, що останнім часом активно ведеться робота по підготовці українського освітнього простору відповідно до вимог Болонської угоди, проблема реформування вищої школи на сьогодні залишається, мабуть, однією з найактуальніших проблем освіти України.

Основною метою Болонського процесу є підвищення прозорості освіти, куди входить, по-перше, чітке формування цілей, змісту і задач освітнього процесу. По-друге, орієнтація на ринок праці та підвищення рівня знань фахівців. Як показує практика, на перераховані вище показники робить вплив цілий ряд чинників. Основні це базовий рівень довузовської підготовки абітурієнта, технічна база ВНЗ в якому проходить навчання фахівця, професіоналізм і майстерність професорсько-викладацького складу, а також багато що інше.